

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Mérő Gyula*
Cím: *Angyalok otthona*

Forrás: *Világ*

Bp.

(Helv)

1918 IX. 6.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(

Osztályozás

Tárgy

614.253.52

Hely

Idő

"1918"

Személy

Közp. nyon

Angyalok otthona

A pesti szülésznek titkaiból

(A Világ tudósítójától.) Ma délelőtt végiglátogattam azokat a pesti szülészket, akik évről-évre, napról-napra ajánlják fel diszkrét szolgálataikat azoknak a szerencsétleneknek, akiknek titokban kell napvilágra hozni a magzatot, melyet szívük alatt hordtak. Bejártam a „leány-anyák” borzalmas tanyáit, elfojtott sikoltások néma otthonát. Rejtett, piszkos, sötét udvari szobákban gázoltam keresztül, hogy segítsék azokon, akiknek azért nincs hangjuk, mert nem szabad beszélniük, akiknek vére és könnye büntetlenül omol a külvárosi házak szennyos padlózatára.

Ezekhez az odvakhoz vezető sötét lépcsőkön nemcsak leány-anyák járnak, nemcsak olyan asszonyok, kiknek nem kell több gyermek, hanem azok a nők is, akik elhagyott falvakból jönnek Pestre és — hogy úgy mondjuk — legálisán szülnék. E cikk főképp ezeknek az érdekében íródik, azokért, akiknek a pesti kórházhiány miatt a pályaudvarok környékén elhelyezett szülészket kell felkeresniük. Ezeket kell védeni az ulyas, a piszok és a csábítás ellen, mely ezeken a helyeken reájuk vár.

A leány-anyákat, vagy — a második kategóriát — a léha asszonyokat, akik méhmagzatuktól szabadulni akarnak, védeni úgysem lehet. Ezek továbbra, bármi iródi is és bármilyen hatósági intézkedés jár is e cikk nyomában, saját akaratukból és kényszerűségből néma áldozatok maradnak ezután is, mint azelőtt. Pedig a nagy, a háboru alatt igen megnövekedett, forgalom jóformán ezek közül kerül ki.

„Angyalok otthona”, ahol elhalnak a kis gyermekek, hogy angyalokká váljanak, az egész városban van. Pesten. Budán egyaránt. A pályau-

dvarek környéke szinte tarkállik tőlük. A nyugati pályaudvar közelében, a Podmaniczky-utcában, sötét udvari szobában beleg nő ágyánál fogad egy ráncos öregasszony, mesebeli boszorka. A szülész-nő, a leánya — mondja — elutazott messzire, így most nem fogadhat beteget.

— Erdélybe utazott a lányom, most nincs felvétel, — mondotta az öreg.

Sejtésem, hogy ez az Erdély a gyűjtőfogház lesz, már a legközelebbi stációnál bebizonyosodott. A szülész-nő, akit ezután felkerestem, így beszélt róla:

— Egy asszony a keze alatt meghalt. Most a gyűjtőben van. Sok bajunk volt nekünk, többieknek miatta, naponta jártak hozzánk a detektívek.

Egy szülés — kétezzer korona

Szomorú környamban minden agent provokateur-ködést mellőztem. Meg akartam állapítani, miibe kerül egy nőnek, aki ezekre a szülönő-otthonokra rászorult, egy szülés. Egy helyen napi hatvan korona ellátást követeltek, azonfelül a szülésnél való közreműködésnél ezer koronát, így tehát egy szülés, ha különösebb kiadás nincs, körülbelül kétezzer koronába kerül. A csecsemőnek a vidéken való elhelyezését havi 100 korona díjazás ellenében helyezték kiltásba.

A keleti pályaudvar közelében egy hőbeszédű asszonyság fogadott. A piszok, ami szobájában felgyülemlett, körülbelül kéthetes lehet. De a szülönőket nem itt, hanem egy még piszkosabb szűk udvari szobában fogadja, ahol két ágy s — szükség esetre egy pamiag is áll. Az ezer korona szülési díjba, ez is annyit számít, bele van értve a gyermek elhelyezésének díja is.

A gyermekek elhelyezésének kérdése, úgy látszik, az ily helyeken nagy szerepet játszik. Ezzel iparszerűleg foglalkoznak oly cselekedésben is, amikor a nő nem itt ott szül.

A „titkos” szülések

— Hogy a szülés titokban maradjon — mondja — ahhoz megvannak a kellő összeköttetések. Ha a hivatalokban nem volnának barátaim, a gyerek születése nem maradhatna titok. En ugyanis köteles vagyok a szülést az anyakönyvi hivatalnak bejelenteni, ez megkeresi az árvaszéket, onnan pedig a gyermek születéséről az illetékes községet értesítik. Én azonban az árvaszéknél ki tudom eszközölni, hogy a nő illetékes községének ne küldjenek tudósítást, ha feljön velem az árvaszékhöz, meg is mutatom azt az urat, aki ezt nekünk elvégzi.

Egy másik szülész-nő, akinek azt mondtam, hogy egy leány-ánvát akarok hozni, nyíltan sajnálkozásának adott kifejezést, hogy miért jöttem így későn? Miért nem akkor, amikor a magzat csak pár hetes volt? — Ez a szülész-nő a gyermek havi tartásdíj fejében már 150—160 koronát kért.

— Törvénytelen gyermeket — mondta — Soxlethen táplálni nem szabad, annak anyateje kell. Én Kispesten helvezem el legtöbbször a gyermekeket, a szerint, hogy a szülők súlyt helyeznek a gyermek életbenmaradásához vagy sem.

Az angyalok otthonainak nyolc helyén jártam ma és valamennyi helyen együttvéve csak egyetlen szülönőt láttam. Ugy látszik, hogy maga a szülés, különösen a „legális” szülés, az üzlet legkisebb részét képezi. Mégis a legsürgősebb hatósági beavatkozásra van szükség a horribilis árdrágítás miatt, amiatt, hogy mindenütt piszkos, elhanyagolt, fülledt levegőtű udvari szobák állnak a szerencsétlen szülönők rendelkezésére és a csábítás miatt, hogy a nők ne szülijenek. Hozzáfüzöm még, hogy akiket felkerestem, mind oly szülész-nő, aki nap-nap után nyilvánosan ajánlja föl szolgálatait. Mi történhetik ezek után azokon a helyeken, ahol titokban működnek?

Mérő Gyula.